

Prawosławny Punkt Duszpasterski
pw. św. męcz. archim. Grzegorza (Peradze)

Biały Anioł

Nr 10 (21)

8 marca 2009 r.

I NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU

TRIUMF PRAWOSŁAWIA

Apostoła Hermasa, św. Teofilakta biskupa Nikomedii, męcz. Teodoretą

Ewangelia według św. Jana (1, 43 – 51)

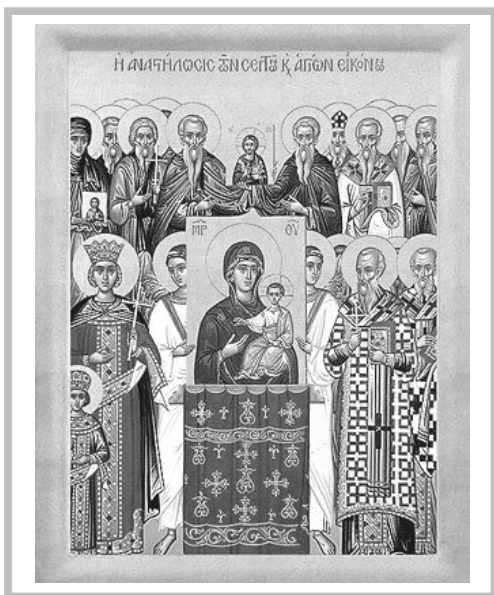
W owym czasie Jezus udał się do Galilei i spotkał Filipa. Jezus powiedział do niego: «Pójdź za Mną!». Filip zaś pochodził z Betsaidy, z miasta Andrzeja i Piotra. Filip spotkał Natanaela i powiedział do niego: «Znaleźliśmy Tego, o którym pisał Mojżesz w Prawie i Prorocy – Jezusa, syna Józefa z Nazaretu». Rzekł do niego Natanael: «Czyż może być co dobrego z Nazaretu?» Odpowiedział mu Filip: «Chodź i zobacz!» Jezus ujrzał, jak Natanael zbliżał się do Niego, i powiedział o nim: «Patrz, to prawdziwy Izraelita, w którym nie ma podstępu». Powiedział do Niego Natanael: «Skąd mnie znasz?» Odrzekł mu Jezus: «Widziałem cię, zanim cię zawołał Filip, gdy byłeś pod drzewem figowym». Odpowiedział Mu Natanael: «Rabbi, Ty jesteś Synem Bożym, Ty jesteś Królem Izraela!» Odparł mu Jezus: «Czy dlatego wierzysz, że powiedziałem ci: Widziałem cię pod drzewem figowym? Zobaczysz jeszcze więcej niż to». Potem powiedział do niego: «Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Ujrzycie niebiosa otwarte i aniołów Bożych wstępujących i zstępujących na Syna Człowieczego».

List św. Apostoła Pawła do Hebrajczyków (11, 24 – 26. 32. – 12, 2)

Bracia! Przez wiarę Mojżesz, gdy dorósł, odmówił nazywania się synem córki faraona, wolał raczej cierpieć z ludem Bożym, niż używać przemijających rozkoszy grzechu. Uważał bowiem za większe bogactwo znoszenie zniewag dla Chrystusa niż wszystkie skarby Egiptu, gdyż patrzył na zapłatę. I co jeszcze mam powiedzieć? Nie wystarczyłoby mi bowiem czasu na opowiadanie o Gedeonie, Baraku, Samsonie,

Jeftem, Dawidzie, Samuelu i o prorokach, którzy przez wiarę pokonali królestwa, dokonali czynów sprawiedliwych, otrzymali obietnicę, zamknęli paszcze lwom, przygasili żar ognia, uniknęli ostrza miecza i wyleczyli się z niemocy, stali się bohaterami w wojnie i do ucieczki zmusili nieprzyjacielskie szyki. Dzięki dokonany przez nich wskrzeszeniom niewiasty otrzymały swoich zmarłych. Jedni ponieśli katusze, nie przyjąwszy uwolnienia, aby otrzymać lepsze zmartwychwstanie. Inni zaś doznali zelżywości i biczowania, a nadto kajdan i więzienia. Kamienowano ich, przeryzano piłą, przebijano mieczem; tułali się w skórach owczych, kozich, w nędzy, w utrapieniu, w ucisku - świat nie był ich wart - i błakali się po pustyniach i górach, po jaskiniach i rozpadlinach ziemi. A ci wszyscy, choć ze względu na swą wiarę stali się godni pochwały, nie otrzymali przyrzeczonej obietnicy, gdyż Bóg, który nam lepszy los zgotował, nie chciał, aby oni doszli do doskonałości bez nas. I my zatem mając dokoła siebie takie mnóstwo świadków, odłożywszy wszelki ciężar, grzech, który nas łatwo zwodzi, winniśmy wytrwale biec w wyznaczonych nam zawodach. Patrzymy na Jezusa, który nam w wierze przewodzi i ją wydoskonala. On to zamiast radości, którą Mu obiecywano, przecierpiał krzyż, nie bacząc na hańbę, i zasiadł po prawicy tronu Boga.

TRIUMF PRAWOSŁAWIA

Gdy kończy się pierwszy tydzień Wielkiego Postu, tydzień wzmoczonej modlitwy i ascetycznych zmagañ, następuje pierwsza niedziela Wielkiego Postu – niedziela Triumfu Prawosławia. W tym dniu Cerkiew prawosławna wspominając wydarzenia, które doprowadziły do ostatecznego ustanowienia dogmatów prawosławnych, pragnie podbudować duchowo i pocieszyć swoich wiernych owym duchowym świętem Triumfu Prawdziwej Wiary.

Święto to zostało ustanowione w 843 roku w Konstantynopolu na pamiątkę zwycięstwa nad herezją ikonoklazmu, która wstrząsnęła całym Kościołem Chrystusowym. Pierwszy etap sporów ikonoklastycznych przypadł na rok 726, gdy to cesarz Leon III Izauryjczyk wystąpił przeciwko kultowi ikon i rozpoczął ciąg krwawych

prześladowań, którym kres położyła cesarzowa Irena w 780 roku. Stanowisko zwolenników ikon podtrzymał również VII Sobór Powszechny, który odbył się w Nicei. Zgodnie z postanowieniami tego soboru cześć oddawana świętym ikonom nie jest bałwochwalstwem, wobec czego ikony powinny pozostawać w świątyniach i należy oddawać im taką samą cześć, jaka oddawana jest innym symbolom religijnym. Jednocześnie Cerkiew zaznaczyła różnicę między nabożeństwem, jakie przynależy jedynie Wszechmogącemu Bogu, a czcią, która oddawana jest Bogarodzicy, świętym, świętemu Krzyżowi, czy też świętym relikwiom.

Wkrótce jednak nastął drugi okres prześladowania ikon, zapoczątkowany w 815 roku przez Leona V Armeńczyka. Trwał on do roku 842, gdy kult ikon zostały ponownie, tym razem już na stałe, przywrócony przez patriarchę Metodego i cesarzową Teodorę na soborze w Konstantynopolu. To właśnie ostateczne zwycięstwo świętych ikon jest świętem Triumfu Prawosławia. Poprzez to święto Cerkiew podkreśla jednocześnie Triumf Prawdziwej Wiary, jej zwycięstwa nad wszystkimi bezbożnymi herezjami, fałszywymi naukami i schizmami. Dlatego też mówimy, że tego dnia świętujemy zwycięstwo pojmowane nie w kategoriach ludzkich, lecz upamiętniamy wydarzenie, które odegrało ważną rolę w naszej wierze, które miało wielki wpływ na duchowość całej ludzkości.

Duch nabożeństwa pierwszej niedzieli Wielkiego Postu jest duchem niebiańskiej proklamacji nadziei i ufności w Bogu. Jest to radość odnowy Cerkwi i jej nauki po wielu ofiarnych zmaganiach z herezjami. Święto Ortodoksji jest oddaniem czci wszystkim tym, którzy walczyli za prawą wiarę, oddali za nią swoje życie, a jednocześnie jest świętem wszystkich wiernych, którzy w czasach obecnych idą śladami swoich poprzedników i odnajdują w Świętym Prawosławiu błogosławieństwo, obecność Trójjedynego Boga, Bogarodzicy, męczenników i wszystkich świętych.

o. hieromnich Tymoteusz (Sawczuk)

Zdaniem Ojców i nie tylko...

„Ponieważ niektórzy mają nam za złe, że adorujemy i czcią otaczamy obrazy Zbawiciela i naszej Pani oraz innych świętych i sług Chrystusa, niech uprzytomnią sobie, że na początku Bóg uczynił człowieka na swój własny obraz. Dlaczego wzajemnie okazujemy sobie cześć, jeśli nie ze względu na ten obraz Boży, który w sobie nosimy? Bo jak mówi bogomyślny i biegły w sprawach Bożych Bazyli, cześć okazywana obrazowi przechodzi na jego prototyp, a prototypem jest to, czego podobiznę przedstawia obraz. (...) Boskiej. Toteż w Starym Zakonie obrazy nie miały zastosowania. Lecz inaczej przedstawia się sprawa, odkąd Bóg dzięki „głębiom zmiłowania swego” (Łk 1, 78) stał się dla naszego zbawienia w pełni

człowiekiem – nie jak niegdyś ukazał się Abrahamowi tylko w kształcie człowieka i nie jak objawiał się prorokom - lecz w samej istocie prawdziwie przyjął człowieczeństwo, przebywał na ziemi, obcował z ludźmi, czynił cuda, zniósł mękę, został ukrzyżowany, zmartwychwstał, wstąpił do nieba. To wszystko stało się w całej prawdzie na oczach ludzi i zostało spisane dla naszej pamięci i dla pouczenia nas, wtedy tam nieobecnych, abyśmy nie widząc tego wprawdzie, lecz słysząc o tym i wierząc w to, osiągnęli szczęśliwość Pana. Wobec tego zaś, że nie wszyscy umieją czytać i nie zajmują się czytaniem, Ojcowie postanowili, by te ważne zdarzenia były przed stawiane w obrazach dla łatwiejszego pamiętania o nich. Często się zdarza, że chociaż w danej chwili nie myślimy o Męce Pańskiej, to na widok obrazu przedstawiającego ukrzyżowanego Chrystusa natychmiast wspominamy zbawcą Mękę i pokornie adorujemy - nie materię obrazu, lecz to, co on przedstawia. Przecież nie oddajemy też czci materii Ewangelii ani też materii krzyża, lecz temu, co one przedstawiają.

To samo dotyczy Matki Bożej. Cześć bowiem, jaką Jej oddajemy przechodzi na Tego, który z Niej przyjął człowieczeństwo. Podobnie też bohaterskie czyny świętych zagrzewają nas do męstwa, zapału w naśladowaniu ich cnoty i do oddawania chwały Bogu (...). Okazywanie czci najlepszym współślugom jest przejawem miłości do wspólnego Pana”; a znowu cześć oddawana ich obrazom dotyczy osób w nich przedstawionych”.

Św. Jan z Damaszku, *Traktat w obronie świętych ikon*.

Terminy nabożeństw

W drugim tygodniu Wielkiego Postu w naszej cerkwi będą sprawowane następujące nabożeństwa:

- **13 marca** (piątek)
Święta Liturgia uprzednio poświęconych Darów – godz. 18.00.
- **14 marca** (sobota)
Całonocne czuwanie – godz. 18.00.
- **15 marca** (niedziela) – II niedziela Wielkiego Postu
Święta Liturgia – godz. 10.00.

Serdecznie zapraszamy!

Adres: 00 – 544 Warszawa, ul. Wilcza 31, <http://www.liturgia.cerkiew.pl>

Nr konta: 33 1240 6074 1111 0010 2337 3609.

Redaktor odpowiedzialny: ks. Artur Aleksiejuk, nr tel. – 603037770.